

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

08.04.2020 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

БГ Предприемач

✓ От АОБР искат промени в Закона за извънредното положение, за да се съхрани заетостта в рамките на заделения ресурс от 1 млрд. лв.

Национално представителните организации на работодателите АИКБ, БСК, БТПП и КРИБ, обединени в АОБР, чиито членове осигуряват работа на над 82% от наетите в България, обезпокоени от факта, че под 1% от предприятията, едва 228 предприятия (което е статистическа нула) искат да се възползват подкрепата по реда на параграф 6 от ЗМДВИП (от мярката 60/ 40) - при над 60 000 принудително спрели работа и над 350 000 засегнати от кризата предприятия, при 5 000 души, оставащи без работа всеки ден, поискаха промени в Закона за извънредното положение в изпратено до председателя на 44-то Народно събрание и до всички народни представители Становище.

В Становището се казва, че вместо да способстват за запазване на работните места чрез разумно обезщетяване, тези норми правят запазването на заетостта невъзможно, разпореждайки работникът да получи брутно си трудово възнаграждение (т.е. цялото си възнаграждение) за времето, през което не полага труд. При това положение, предприятието е принудено да освободи работника, за когото е забранено или не може да осигури работа, т.к. не е в състояние да доплаща на същия работник пълно възнаграждение срещу никакъв труд. И тогава обезщетението за безработица се поема напълно от държавата, за период до една година, вместо той да бъде запазен в заетост с по-малко разходи.

Цялото становище и предложенията ще намерите [ТУК](#).

Важни обществено-икономически и политически теми

БНТ

✓ Румен Радев иска ясна стратегия за излизане на държавата от извънредното положение

Вчера вицепрезидентът Илияна Йотова обяви, че ще дари заплатата си на Центъра за спешна помощ в София. Държавният глава поиска ясна стратегия за излизане от състоянието на извънредно положение. Румен Радев призова депутатите да дарят и заплатите си за месец март, и обясни, че той вече е направил дарение.

Ден по-рано всички парламентарни групи решиха да се откажат от възнаграждението си - от 1 април до края на извънредното положение. Това важи и за премиера, министрите и политическите им кабинети.

В Деня на здравните работници президентът посети "Пирогов" и се срещна с лекарите на първа линия.

Държавният глава влезе в поредния задочен сблъсък с управляващите за даренията на заплати и антикризисните мерки, свързани с коронавируса.

БНТ: Вие ще дарите ли своята заплата? Вчера имаше такива призиви.

Румен Радев - президент: За разлика от депутатите и министрите, които възнамеряват да си дарят заплатите към края на извънредното положение, аз го направих в началото, преди половин месец аз си дарих цялата заплата за възрастните хора на община Видин. Уважаеми народни представители, дарението за мен е личен акт, но ако много държите да се равнявате по президента, както разбрах от вашите изказвания, има лесно решение, кръгом и бегом обратно към месец март. Сега си дарете и мартенските заплати, както го направих и аз. Съпругата ми е дарила 10 хиляди лева за храна на възрастни хора. Когато на 1 март носим мартеници, вие къде бяхте?

Според Радев, дарението има смисъл, когато е навреме и далеч от камерите.

Румен Радев - президент: Другото е суета и популизъм.

Президентът реагира и на думи на премиера от преди дни и го посъветва да прочете кога може да бъде наложено вето.

Бойко Борисов - премиер - /03.04.2020г./: Ако президентът счита, че извънредното положение е нещо различно от цял свят, да му наложи вето, аз ще извадя ГЕРБ от залата, да оставим народа без извънредно положение, да го уморим.

Румен Радев - президент: Гьоте го е казал най-добре - няма нищо по-страшно от активната глупост.

Наред със здравните мерки, Румен Радев поиска и убедителни действия срещу социалната криза.

Румен Радев - президент: Има вече прохождение за част от тези мерки, но все сме далече от желаното. Хората, които вземат тези решения, са сити хора, но много българи има вече, които гладуват. И аз затова казвам - не чакайте момента, в който гладът ще победи страха. Тогава последствията могат да бъдат непредсказуеми. Трябва да се вземат мерки за психическото здраве, трябва да се вземат екстремни мерки и те вече закъсняват, да няма гладни хора, защото гладният човек ще излезе на улицата. Вирус ще има и след 13ти май. Ние пак ли ще стоим в това положение? Необходимо е сега да мислим за ясна стратегия как управляемо, безопасно и възможно по-бързо ще излизаме от това състояние.

Президентът поздрави медиците за тяхната всеотдайност в грижата за заразените с коронавирус. И поиска да бъдат осигурени лични предпазни средства за лекарите от всички болници.

Румен Радев - президент: Крайно време е и държавата да се намеси по-решително и финансово, и организационно, и материално.

БНТ: Има ли нещо, с което държавата може да ви помогне?

Асен Балтов - директор на "Пирогов": Държавата е направила каквото трябва за този момент, ние не можем да искаме нищо по време на криза от държавата. Всеки е важно да направи каквото се иска от него, за да оцелеем и да вървим напред. Силно се надявам, че минат ли Цветница и великденските празници, хората наистина ще се осъзнаят, ще разберат, че това е най-важният период, в който те трябва да спазват карантината задължително. Ние мислим след Великденските празници да направим едно бързо тестване с тестове на целия "Пирогов", целия персонал, за да покажем по този начин дали има някакъв имунитет изграден.

Президентът призова хората да бъдат дисциплинирани и да спазват мерките срещу коронавируса.

✓ Зелена светлина за фермерските и кооперативните пазари

Фермерските и кооперативните пазари в страната от вчера могат да работят, но при засилени мерки за сигурност. Здравният министър Кирил Ананиев издаде заповед, с която се въведе изисквания за работата им.

До решението се стигна след като редица общини решиха да затворят изцяло фермерските си пазари по време на извънредното положение, а производители се оплакаха, че не могат да продават продукцията си.

Най-старият пазар в столицата - Женският пазар, никога в своята история не е спирал да работи. Дори в периодите на война. Той остана отворен и с обявяването на извънредното положение, но при засилени мерки за сигурност. В този час всички търговски площи се дезинфекцират. Това се случва абсолютно всяка вечер. Всички фермерски пазари в страната също могат да започнат работа. Препоръчително е продавачите да използват лични предпазни средства, да спазват лична хигиена и дезинфекция.

В заповедта на здравния министър се посочва, че всяка община трябва да създаде организация за работата на пазарите си. За целта се препоръчват мерки, включително разширяване на площта на пазарите, поставяне на табели и заграждения, предотвратяващи струпването на хора, въвеждане на еднопосочно движение в рамките на пазара, персонал, който да следи за спазването на дистанция.

Албена Симеонова - Българска асоциация "Биопродукти": Този акт е изключително навременен, защото колегите, които произвеждат пресни зеленчуци, разсади, цветя в момента търпят огромни загуби.

Фермерският базар до сградата на земеделското министерство отново ще предлага продукти от производители всяка сряда.

Албена Симеонова - Българска асоциация "Биопродукти": Ще бъдат подредени щандовете в един кордон, ще бъде насочено движението в една посока.

Още един фермерски пазар в столицата ще събира производители - този на Женския пазар.

Драгомир Димитров - изпълнителен директор на "Пазари Възраждане": При една строга, ясна и правилна организация, за която ние ще създадем съответния правилник, тъй като достъпът на хората до свежа, прясна и българска продукция е изключително важен за тяхното здраве.

На Женския пазар и днес Общинската полиция следеше за спазването на дистанция, а търговците предупреждаваха хората

Иван Атанасов - продавач: Два метра трябва да имат дистанция от клиент до клиент. И това са изискванията, не зависи само от мен.

Мерките трябва да се спазват, за да се предпазят всички по веригата продавач - купувач, предупреди проф. Тодор Кантарджиев на пазара във Враца.

Проф. Тодор Кантарджиев: Салатата не пречи, ако е добре измита, яйцата никакъв риск не правят. Козунаците са много хубаво нещо, ако са пакетирани, ще бъде идеално. Опасно е върху козунаците някой да не е кашлял, да не е кихал.

Мерките за пазарите имат за цел органичанията заради заразата да не доведат до тежки последици за производителите, коментира в Стара Загора д-р Ангел Кунчев.

✓ Икономистите: Нужни са сериозни дългосрочни мерки, които ще струват страшно много пари

Има ли верен ход в ситуацията "овладяваш вируса, но изпускаш икономиката"? С отговор на този и други въпроси за кризисните мерки, които трябва да бъдат взети час по-скоро, в студиото на "Още от деня" гостуваха икономистите доц. Григорий Вазов и проф. Ганчо Ганчев.

Според доц. Вазов постигането на такова равновесие е възможно.

Доц. Григорий Вазов - ректор на Висшето училище по застраховане и финанси: Ние, като лаборатория към нашия университет, създадохме една много сериозна разработка - "Кризисен оперативен план". В четирите раздела на анализа, на този кризисен план, сме посочили конкретни оперативни действия, които трябва да се извършат, за да достигне до

този баланс, за който говорим - от една страна да се овладее кризата, а от друга - да имаме добри резултати в развитието на икономиката.

Проф. Ганчев призна, че е по-песимистично настроен.

Проф. Ганчо Ганчев - икономист: Тази криза е особена. Това не е ендегенна криза, тоест криза, създадена от самата икономика. Това е криза, привнесена от външни фактори, свързани със състоянието на медицината. Всички мерки, които предприема държавата, са мерки с отрицателно въздействие върху икономиката. Ние се опитваме да овладеем вируса, като забавяме икономическия растеж. От друга страна, държавата трябва да компенсира това с допълнителни мерки.

По думите на експерта "това е много сложна задача, която на практика е трудно разрешима". Към всичко това се добавя и обстоятелството, че това не е вътрешна криза, а криза в рамките на глобалната икономика, добави още проф. Ганчев.

✓ **Още един нов офис на Бюрото по труда във Варна**

От 8-ми април, сряда, Бюрото по труда във Варна открива нов офис на ул. "Бдин" 6 – Кариерен център. Там ще се приемат заявления за регистриране на безработни и на хора с парично обезщетение за безработица.

Работното време на центъра ще бъде от 8:30 до 17:00 часа.

✓ **АПИ: Актуална пътна обстановка към 7:00 часа**

Движението по АМ „Тракия“ в посока Бургас около 113 и около 124 км се осъществява в една лента заради ремонт на асфалта. Движението е в изпреварващата лента.

Ограничено е движението през прохода „Шипка“ при 154 км заради работата по свързването на обхода на Габрово с първокласния път. Осигурени са обходни маршрути.

Карайте внимателно в участъка Калотина - София при Сливница. Движението е двупосочно в платното посока Калотина и се ограничава до 50 км/ч заради изграждане на водосток.

✓ **СЗО: В света не достигат 5,9 милиона медицински сестри**

На фона на ситуацията с коронавируса в света все по-остро се усеща недостиг от медицински сестри. Дефицитът на сестрински персонал в световен мащаб е най-малко 5,9 милиона кадри, се казва в доклад на Световната здравна организация (СЗО).

В света има малко под 28 милиона медицински сестри. От 2013 г. до 2018 г. техният брой се е увеличил с 4,7 милиона.

Въпреки това недостигът на сестрински персонал в световен мащаб остава 5,9 милиона, като най-остро се усеща недостигът на медицински сестри в Африка, Югоизточна Азия и Източното Средиземноморие, както и в редица страни в Латинска Америка.

Според доклада, с цел предотвратяване на глобалния дефицит на кадри, отделните държави, които се сблъскват с този проблем, трябва да увеличат броя на завършващите медицински сестри средно с 8% годишно. Това ще струва приблизително 10 долара на глава от населението годишно.

„Политиците знаят колко струва подготовката и запазването на професионалните медицински сестри, но едва сега много от тях започват наистина да осъзнават реалната стойност на сестринския персонал“, заяви Анет Кенеди – председател на Международния съвет на медицинските сестри. Според нея, всеки долар, вложен в развитието на професията на медицинската сестра, носи осезаем резултат, когато става въпрос за здравето и благополучието на хората.

Държавите са длъжни да обезпечат финансово ускорената подготовка на медицински сестри и да създадат достатъчно работни места за тях, пише още в доклада.

[БНР](#)

✓ **Премиерът маха ръководството на Българската банка за развитие**

Премиерът Бойко Борисов съобщи, че е разпоредил изпълнителният директор и бордът на Българската банка за развитие (ББР) да бъдат освободени, след като банката отпусна заем от 75 милиона лева на фирма с приходи от 2 хиляди лева.

„Един въпрос, който не ми е зададен, но искам да отговоря. Възмутен съм от това, което направи Българската банка за развитие. И понеже и финансовият министър ми каза, че никой с него не се е консултирал, и на министъра на икономиката, който е принципал на ББР, съм му разпоредил изпълнителни директори и борд да бъдат незабавно освободени. Нито аз съм знаел, но понеже не ми отива да кажа, че не съм, защото ББР действа като всяка останала банка, но за народа това е държавна банка. Затова министърът принципал да свиква борда и да освобождава всичко в него“, заяви Борисов на брифинг в Министерски съвет.

[Главният икономист на ББР Илия Лингорски коментира вчера пред „Хоризонт“](#) призова на вицепремиера Томислав Дончев – банката да обясни кредит от 75 млн. лева, отпуснат на фирма, която няма дейност и активи, които да обезпечат такова задължение:

„Това е кредит в подготовка от доста време за компания, дългогодишен клиент на банката. Миналата година компанията успешно е приключила подобен проект и е изплатила всичките си задължения. Това е проект, който не е свързан с увеличението на капитала на банката, с мерките, които правителството обяви. Това е проект, който ще позволи на две български банки да освободят портфейли на кредитори, които не обслужват свои задължения, а това ще освободи ликвидност в тези банки. Така те ще засилят кредитната си дейност, а техните кредитополучатели, които не са изпълнявали задълженията си, ще могат да предоговорят по-благоприятни условия“.

✓ **Задължават веригите да продават български храни на 50% от площта им**

Търговските вериги ще бъдат задължени да продават български хранителни стоки, които да заемат поне половината от търговската им площ - съобщават браншови организации в земеделието, до които проектът е изпратен за съгласуване.

Основни групи храни, след които млечни и месни продукти, свежи плодове и зеленчуци и консерви, произведени на територията на България, трябва задължително да се продават в търговските обекти, представляващи вериги от магазини.

Тези храни трябва да се купуват директно от производителите в съответната област на всеки магазин или до 200 километра от областния център. А продукцията не може да бъде продавана на промоционални цени, освен с изричното съгласие на производителя.

Това е посочено в проектодокумента.

Очаква се задължението на търговците да бъде въведено с постановление с постановление на Министерски съвет и да остане в сила до края на тази година.

Подобни предложения са правени преди години, но не получиха подкрепа.

Сега идеята е в условия на криза да бъдат подпомогнати българските производители.

Сдружението за модерна търговия, което обединява големите търговски вериги у нас, излезе с остра позиция срещу подготвяното постановление

Почти всички браншови организации в земеделието заявиха, че подкрепят идеята.

✓ **Еврозоната не може да се споразумее за спасителните икономически механизми**

Финансовите министри на страните, използващи общата европейска валута, засега не постигат консенсус относно общите икономически мерки заради ситуацията около коронавируса. Това стана ясно след продължилата до малките часове днес среща на Еврогрупата.

Франция, Италия и Испания, които са сред най-силно засегнатите от епидемията страни, настояват за по-голяма солидарност чрез механизми, които да им позволят да използват общи средства за икономическото си възстановяване след епидемията. Предложенията им включват общи европейски облигации, които да бъдат продавани на дълговите пазари, наричани и "корунаоблигации". По-стабилни финансово страни като Германия и Нидерландия са против мярката. Берлин настоява отговорът да се ограничи до извънредните фондове на Европейския стабилизационен механизъм, създаден по време на дълговата криза от 2012 и по който бяха реструктурирани гръцките дългове. Италия и Испания не са съгласни, предвид произтичащите от механизма задължения за страните да поддържат определен бюджетен дефицит, което в ситуация на извънредни разходи ще е трудно.

"Не е време за обичайната политика. Трябва да покажем на европейските граждани, че Европа ги защитава", изтъкна преди срещата сегашният председател на Еврогрупата и финансов министър на Португалия Марио Сентено.

Според източник на Франс прес, решение по споровете ще отнеме време. До такова обаче трябва да се стигне преди следващия Европейски съвет този месец, след който правителствените лидери трябва да се съгласят на конкретните инструменти за обща икономическа взаимопомощ, изтъква агенцията.

✓ **Тръмп заплаши да спре финансирането за СЗО**

Доналд Тръмп заплаши да спре американското финансиране за Световната здравна организация заради ситуацията с коронавируса. В Туитър американският президент написа, че Организацията е "оплескала нещата" заради пристрастие спрямо Китай. Държавният глава на Съединените щати обвини организацията, че му е препоръчала да остави границите отворени за граждани на азиатската страна, от която тръгна заболяването. В САЩ болните вече над 380 000.

Същевременно американският министър на отбраната Марк Еспър съобщи, че изпълняващият длъжността министър на военноморските сили на САЩ Томас Модли е подал оставка, и той Епсър е приел с одобрението на президента Доналд Тръмп, предаде Ройтерс. Еспър допълни, че е назначил за и.д. министър на ВМС заместник-министърът на сухопътните сили Джим Макферсън.

Модли беше остро критикуван за реакцията си на кризата, възникнала, след като на ядрения самолетноносач "Теодор Рузвелт" беше установена зараза с коронавируса. Тогава Модли уволни командира на кораба капитан Брет Крозиър, защото разпратил имейл за спешна помощ за справяне с избухналата на самолетноносача зараза от коронавирус.

Дневник

✓ **Социалното министерство чака указания как да се прилага схемата 60/40**

Ден след като депутатите одобриха промяната в начина на компенсации за работодателите по схемата 60/40, все още не е известно каква част от осигуровките ще поеме държавата. Това се разбра от думите на министъра на труда и социалната политика Деница Сачева на уебинар за мерките на правителството към фирмите, организиран от ["Капитал"](#).

[Приетият окончателно параграф](#) от преходните разпоредби на Закона за мерките и действията по време на извънредното положение гласи: "По време на действието на този закон, но за срок не по-дълъг от три месеца, Националният осигурителен институт превежда 60 на сто от размера на осигурителния доход за месец януари 2020 г. и дължимите осигурителни вноски за сметка на осигурителя за лица, осигурени по чл. 4, ал. 1, т. 1 от Кодекса за социално осигуряване от осигурители, отговарящи на критерии, определени с акт на Министерския съвет." Текстът повдигна въпроси дали държавата ще поеме 100% от осигуровките за сметка на работодателя, или само за поетата от нея част от заплатата, т.е. 60%.

"Текстът, който е приет вчера, е твърде общ и затова сме поискали конкретно тълкуване. Начинът, по който ние го разбираме, е да се покрият 60% от осигурителния доход и 60% от осигуровките, които са за сметка на работодателя, но чакаме да получим отговор", каза Деница Сачева и добави, че се надява разясненията да са факт до ден-два.

Социалното министерство още няма и разчети за колко работници би стигнала помощта. По мярката за запазване на работните места [са предвидени 1 млрд. лв.](#) При изчисленията по старите условия тази сума се очакваше да е достатъчна за около 300 хил. души, но сега предвид предстоящото покриване и на осигуровките ще се правят нови разчети. Засега интересът към мярката е относително слаб, доколкото по нея са подадени под 650 заявления за около 7200 работници.

Трудното предстои

От схемата 60/40 могат да се възползват работодатели, прекратили изцяло или частично дейност по нареждане на държавен орган, както и такива, които заради извънредното положение са спрели работа или са въвели непълен работен ден. Условие е фирмите да не съкращават персонал.

"Смисълът на тази мярка е запазване на заетостта. За всички, които смятат да правят основни преустройства на своята дейност, да търсят нови реализации и т.н., има други мерки", каза Деница Сачева. Тя посочи Фонда за гарантиране на вземанията, мерките, свързани с осигуряване на ликвидност, и схемите за безлихвени банкови кредити до 100 хил. лева. Когато се кандидатства за определени условия, тези условия не трябва да бъдат променяни - нито по отношение на възнаграждение, нито по отношение на работно време, поясни още министърът и посочи, че след периода на компенсацията може да предоговаря заплатата на даден служител, но не и по времето, по което тече схемата 60/40.

"Тази мярка е спешна мярка. Трудното предстои в месеците след юни", предупреди социалният министър.

Компенсации при вече намалено работно време

Ако работодателят вече е въвел намалено работно време, например половин работен ден, държавата компенсира неотработените 4 часа, а работодателят "доплаща до пълното работно време", обясни Сачева.

"Смисълът на тази мярка е нещата в една компания да останат такива, каквито са в рамките на тези три месеца", каза министърът и добави, че върху схемата 60/40 са били фокусирани много големи очаквания, включително нереалистични.

За самонаетите - безлихвени кредити

Собствениците на малки фирми, които се осигуряват като техни управители, няма да могат да се възползват от схемата 60/40, се разбра от думите на социалния министър. "Те са по-скоро в групата на самонаетите лица, за които ще се прилагат други мерки, които се разработват в момента по линия на Министерството на икономиката", каза министърът. Добави, че самонаетите ще могат да се възползват и от безлихвени кредити до 1500 лева месечно, които ще са с 5 години гратисен период и срок на изплащане от 10 години. Възможност са и планираните безлихвени заеми до 100 хил. лв. за юридически лица.

Кога ще започне изплащането

Деница Сачева заяви, че най-късно от следващата седмица ще започне изплащането на помощта по схемата 60/40. Добави, че има регламентирани срокове - заявленията се разглеждат в срок до 7 работни дни, след одобрение се изпращат в Националния осигурителен институт, след което в максимален срок от 5 работни дни започва да се изплащат сумите.

От въвеждането на мярката в първоначалния ѝ вид досега по нея са подадени 643 заявления за подпомагане на близо 7200 души. Интересът е от по-скоро от малки компании, които са в най-пряко засегнатите от кризата сектори - ресторантьорство, търговия на дребно и др. Социалният министър обясни, че подадените преди промяната на мярката заявления ще бъдат служебно коригирани. Предстои и промяна на сроковете по нея с удължаването на извънредното положение. Сега заложените срокове за кандидатстване за май са до 21 април, а Сачева обясни, че работодателите могат да кандидатстват както общо за целия период на подпомагане (13 март - 13 юни), така и месец за месец.

✓ Съветът на ЕС одобри пакета "Мобилност"

Съветът на ЕС прие на писмена процедура спорните промени в пакета "Мобилност". За да влезе в сила, той трябва да бъде одобрен от Европейския парламент на второ четене, съобщи БНР.

С промените се предвижда камионите да се връщат в страната, в която е регистрирана фирмата, на осем седмици, а самият водач - на три или четири в зависимост от работния си график.

Нормалната седмична почивка е най-малко 45 часа и тя трябва да се прекарва извън кабината. Ако се ползва извън дома, настаняването трябва да е за сметка на работодателя.

За да влезе в сила, пакетът трябва да бъде одобрен от Европейския парламент на второ четене и след това текстовете да бъдат публикувани в Официалния вестник на ЕС.

Против пакета са девет държави - България, Кипър, Естония, Унгария, Литва, Латвия, Малта, Полша и Румъния. По-богатите страни, включително Франция и Нидерландия, подкрепят реформите, добавя Euroactiv. Според профсъюзите на работниците в западните страни мерките ще направят работните места в автомобилния сектор по-привлекателни. Държавите от Източна и Централна Европа се опасават, че това ще доведе до сериозен удар върху тяхната конкурентоспособност и голяма загуба на работни места.

България и други засегнати държави предупредиха, че ще оспорят новите правила в Съда на ЕС, ако бъдат приети.

[В. Монитор](#)

✓ Борисов на среща с Херо Мустафа, обсъдиха COVID-19 и засилването на партньорството

US - посланикът към премиера: САЩ и България стоят рамо до рамо, ние сме по-силни заедно

Премиерът Бойко Борисов се среща с посланика на САЩ в България Херо Мустафа. В хода на разговора били обсъдени усилията, които двете страни полагат в борбата с коронавируса. Друг акцент на срещата били инициативите, които посолството на САЩ подкрепя в помощ на България по време на извънредното положение, съобщиха от пресцентъра на МС.

„Настоящата ситуация изисква да бъдем единни, солидарни и да си помагаме.

Така ще успеем да ограничим разпространението на COVID-19, ще бъдат предпазени изложените на риск граждани и ще бъдат излекувани повече болни, застигнати от новия вирус“, отбелязал Борисов.

„САЩ и България стоят рамо до рамо, както неотдавна отбеляза държавният секретар Помпео. Нашето стратегическо партньорство продължава с неотслабваща сила. Ние сме по-силни заедно“, заявила на свой ред Херо Мустафа.

От МС уточниха, че по време на срещата Борисов и посланик Мустафа спазвали социална дистанция и правилата за безопасност като част от ангажимента им в подкрепа на ефективните мерки, предприети от правителството с цел ограничаване на темповете на разпространение на заболяването в България. От снимките пък се вижда, че и двамата са били с маски.

Двамата отново подчертали че демокрациите ще се справят и с този период на несигурност и ще излязат от него още по-силни.

Премиерът и посланикът на САЩ продължили също така дискусиите по Стратегическото партньорство между САЩ и България, включващо засилване на общата сигурност и сътрудничество в областта на отбраната, както и укрепване на икономическите и енергийните връзки.

✓ **Несправедлив е моментът за прокарване на пакета „Мобилност“**

Несправедлив е моментът, избран за прокарване на толкова спорен законопроект като пакета „Мобилност“, заяви пред Фокус евродепутатът от ГЕРБ/ЕНП Андрей Новаков.

Той изрази надежда, че все още има някаква минимална възможност да се повлияе на взетото от Съвета на ЕС решение за одобрение на оспорвания пакет "Мобилност".

„Можеше да се избере много по-подходящ момент, в който физически можем да присъстваме там и не сме ангажирани с това да спасяваме държавите си, институциите си, въобще общественото устройство, което сме създали, заради най-голямата пандемия от последните 100 години, която ни е връхлитала. Можеше да има по-добър момент, в който да можем да се видим очи в очи в пленарна зала, за да изведем нашите аргументи и доводи. В момент, в който не можем да намерим политическа амбиция, желание и воля да се обединим около бюджет на ЕС след 2021 година, в който едва се намери начин да се прокарат зелени коридори през Европа за тирове, изведнъж намираме амбиция за пакет „Мобилност“, който разделя Европейския съюз последните четири години. Не считам, че беше справедливо, но въпреки това имаме идея как да действваме. Дори процедурата, която са избрали - гласуването да бъде дистанционно, дава някаква възможност, макар и ограничена. Ще се опитаме да го забавим до отмяна на извънредното положение и да можем да отидем на работа“, допълни евродепутатът.

Според Андрей Новаков днешното решение още веднъж показва, че водената до момента борба е била неравна.

✓ **Работници в неплатен отпуск могат да бъдат наемани на втори трудов договор**

За наетите на допълнителен договор, не е необходимо разрешение от първия работодател

Работници, които са в неплатен отпуск поради спиране или свиване на дейността на техните предприятия заради въведеното извънредно положение, могат да бъдат наети на втори договор от други работодатели, чиято дейност не е пострадала. За наемането на втори трудов договор не се изисква разрешение от работодателя, с когото наетият има сключен основен трудов договор, освен ако няма изрична забрана в него за това. Това съобщиха от ИА Главна инспекция по труда.

Няма и ограничения за времето, в което работниците и служителите могат да полагат труд по втория трудов договор, докато са в неплатен отпуск, предвид факта, че в този период на практика те не работят. Единственото изискване е вторият работодател да въведе такава организация на работното време, която да гарантира спазването на междудневните и седмичните почивки, разясняват от ГИТ.

Именно с цел повече възможности за намиране на допълнителна работа в условията на извънредно положение Агенцията по заетостта апелира заети лица, каквито по смисъла на закона са работещите в неплатен отпуск, да се регистрират в бюрата по труда.

ИА ГИТ напомня, че безработни и социално слаби могат да получават допълнителен доход, като работят в селското стопанство по силата на трудов договор за краткосрочна сезонна селскостопанска работа за обработване на насаждения и прибирането на реколтата от плодове, зеленчуци, розов цвят и лавандула. Наетите на т.нар. едnodневни трудови договори не губят право на социални помощи и обезщетения.

✓ **Коронавирусът засегна 2,7 млрд. работещи по света**

Спирането на бизнеса и другите икономически мерки във връзка с разпространението на новия коронавирус са засегнали 2,7 милиарда работници по целия свят. През второто тримесечие на 2020 г. поради различни ограничения ще бъдат загубени общо 6,7% от работното време, което се равнява на пълно отсъствие на работа при 195 милиона души, сочи доклад, публикуван от Международната организация на труда (МОТ).

„Мерките за пълно или частично спиране на бизнеса засега са засегнали 2,7 милиарда работници, което представлява около 81% от глобалната работна сила“, казват експертите. Те подчертават, че „през второто тримесечие на 2020 г.

работното време ще бъде намалено с приблизително 6,7%“. Това се равнява на отсъствие от работа на 195 милиона човека на пълен работен ден.

В същото време авторите на доклада все още не се ангажират да прогнозираят ръста на безработицата за 2020 г., като подчертават, че „загубите ще зависят много от развитието на пандемията и мерките за противодействие на нейното въздействие“. Според публикуваните по-рано прогнози на МОТ, до края на тази година се очаква увеличение на броя на безработните с 25 милиона души. Сега обаче организацията е на мнение, че безработицата поради пандемията „рисква да нарасне по-значително“.

По отношение на настоящата ситуация на пазара на труда, МОТ обръща внимание на „катастрофалните щети, които ще бъдат нанасени на бизнеса в редица икономически сектори“, особено на малкия бизнес. Поради тази причина „милиони работници са уязвими от загуба на доходи и съкращения“. Заstrasени са по-специално работниците в сектора на търговията на дребно, производството и хотелиерството. 1,25 милиарда души са заети в сфери, изложени на особено висок икономически риск, припомня докладът.

МОТ призовава за мащабни мерки от страна на държавите за подкрепа на бизнеса, поддържането на заетостта и доходите, стимулирането на икономическото развитие, създаването на работни места и намирането на решения чрез диалог между правителства, работници и предприемачи. Гай Райдър, генерален директор на МОТ, каза във връзка с публикуването на доклада, че „е необходимо да се намерят решения, които ще помогнат на всички сегменти от глобалното общество, особено на най-уязвимите.“

„Вземайки правилните мерки, можем да намалим ефектите от кризата“, заключи той.

[Канал 3](#)

✓ Повече търговска площ за българските производители в големите супермаркети предлага държавата

Действията са в подкрепа на българското производство и запазване на поминъка на малките и местни производители

Министерство на земеделието, храните и горите предлага в търговските обекти да бъде излагана повече българска продукция на местни (регионални) производители в съответния обект. Регионалните производители са производители или организации на производители с място на осъществяване на дейност на територията на областта, в която се намира съответният търговски обект или до 200 км от областния център.

Това се казва в информацията на министерството до българските медии. Тя е по повод проект за Постановление, което да подпомогне българските производители за излагане на продукцията им в големите магазини.

Търговските обекти се задължават да обособят площи, в които да се предлагат само мляко и млечни продукти от българско сурово мляко; риба и рибни продукти; месо и месни продукти; ориз; брашно; хляб; яйца и яйчни продукти; масла и мазнини; мед; картофи и кореноплодни; зеленчуци – сурови (полски и оранжерийни), сготвени, консервирани, замразени, изсушени, ферментирани, зеленчукови сокове; плодове – пресни (полски и оранжерийни), замразени, изсушени, консервирани, под формата на нектари и плодови сокове, конфитюри, мармалади, желета и компоти; месни и месно-растителни консерви; готови за консумация храни в консервиран, замразен, концентриран или изсушен вид.

В постановлението се указва, че местата за продажба на българска продукция "следва да бъдат с площ – не по-малка от половината от търговската площ, на която се продават съответните групи храни и да бъдат обозначени по подходящ начин, от който да е видно, че предлаганата продукция е българско производство".

Освен това от производителите не може да бъде изисквано заплащане за това, "както и продукцията им не може да бъде продавана на промоционални цени, освен с изричното им писмено съгласие".

Проектът на Постановление бе изпратен до всички заинтересовани страни за становище. Той е инициран след комуникация между МЗХГ и Сдружението за модерна търговия, която имаше за цел да стимулира доброволно търговските вериги да подкрепят българското производство и българските производители.

Разговорите не доведоха до никакви действия и разбиране от страна на частните оператори, което наложи настоящото предложение. С него не се въвеждат регулации в дейността на частните оператори, а само задължава обектите да предлагат продукцията на местни български производители.

Позицията на Сдружението за модерна търговия, която бе разпространена в медиите, е манипулативна по отношение на заплахите за покачване на цените. В предложените текстове има само въвеждане на едно единствено задължение - площи за предлагане на продукцията на местното население.

По никакъв начин обособяването на площи, специално определени за български продукти не би могло да бъде намеса в прилаганите модели на търговските вериги, още по-малко фактор за нарастване на цените на стоките, се казва в изявлението на министерството.

Действията на Министерството са насочени в подкрепа на българското производство, на малките и местни производители запазване на поминъка им.

Голяма част от родната продукция е насочена към ресторантьорството и хотелиерството, които заради пандемията в момента са затворени. Чрез монополното си положение на пазара в България, търговските вериги могат да помогнат за съхраняването на българските земеделски производители, а не да злоупотребяват с тяхната ниска организираност и недостатъчна логистична подготвеност.

Местната българска продукция е по-свежа, по-прясна и по-позната, тя е част от местния бит и култура. Потребителите трябва да имат право на достъп до местното производство, а техен е изборът какво ще предпочетат.

МЗХГ следи ценовото равнище на основните хранителни стоки, и ако сметнем, че има необосновано повишаване на цените на българското производство, сме в правото си да предприемем съответните мерки.

✓ ББР: Отпускаме кредити за микропредприятията до 48 800 лв. с до 2 г. гратисен период

Надяваме се до края на тази седмица да можем да сключим договори с търговските банки, за да работим с 200-те млн., а през другата да започнем и с 500-те млн.

"Даваме този брифинг, за да се даде повече информация за новите програми в подкрепа на бизнеса. Това са работещи решения към фирмите, засегнати от извънредното положение. Програмата, която днес обявихме е от първите в Европа". Подкрепяме всички мерки на правителството. Това казаха на брифинг от Българската банка за развитие.

"Банката е мобилизирала целия си ресурс и капацитет, за да даде най-добрите решения. Днешната програма е самостоятелна, със собствен ресурс на ББР, извън 700 млн. на правителството. Договорили сме над 1,7 млрд. евро международни линии с водещи международни банки, като тези в Китай, ЕИБ, Япония и Южна Корея".

"Днешната мярка ще засегне микропредприятията и компании. Тя ще бъде реализирана чрез нашата платформа "Джобс", ще отпусне кредити на микропредприятията в размер до 48 800 лв. до 2 г. гратисен период, оборотните линии – 36 месеца, за кредитите до 60 месеца. Това е подкрепено с гаранция от ЕИБ"

"500-те млн. от правителството ще бъдат за гарантиране на кредити от търговските банки за фирмите у нас. Те не са директно от ББР, кредитополучателите могат да го направят портфейлна и банкова гаранция. 200-те млн лева. ще се използват за отпускане на безлихвени кредити до 1500 лв., отново сме само гарант и няма да бъдат отпуснати от нас. Срокът им ще бъде 24 месеца, гратисния период ще бъде от 6 до 12 месеца. Няма възможности за злоупотреби в ББР, това са зловредни новини. ББР не раздава кредити, само дава гаранции. Българските банки са добре капитализирани и работят прозрачно".

"Надяваме се до края на тази седмица да можем да сключим договори с търговските банки, за да работим с 200-те млн., а през другата да започнем и с 500-те млн., така ресурсът ще бъде максимално уплътнен до края на април".

✓ СЗО: Вестниците не разнасят коронавируса, нито пък пратките

Вестниците са доста стерилни поради начина, по който са отпечатани и процеса, през който са преминали

"Вестниците са безопасни. Те не могат да заразят с COVID-19, тъй като те се произвеждат по технология, която не допуска това. При разпространението им също няма заплаха". Това обяви представителят на Световната здравна организация в България доц. Михаил Околийски. "Опасност от заразяване няма и при покупки онлайн", увери той.

Поводът за коментара му пред "Монитор" беше публикация на BBC Radio Scotland. "Вестниците са доста стерилни поради начина, по който са отпечатани и процеса, през който са преминали", заявява пред медиата вирусологът Джордж Ломонософ.

Според мнението на личния лекар д-р Хилари Джоунс пред "Добро утро Британия" за добрата информираност по отношение на общественото здраве в момента е важно хората да имат достъп до информация чрез вестниците.

"Ако някой физически ги вземе и ги достави до прага или пощенската кутия, това е безопасно", казва д-р Джоунс.

От централата на Световната здравна организация смятат, че вероятността инфектиран човек да замърси търговските стоки е ниска и рискът да хване вируса, който причинява Covid-19 от пакет, който е преместен, пътувал и изложен на различни условия и температура, също е ниска. От там уточняват, че това се отнася и за пратките, заявени чрез електронно пазаруване.

Експертите съветват, ако човек има съмнения за замърсена повърхност, е добре да я почисти със спирт или дезинфектант, а след това да измие ръцете си добре със сапун и топла вода.

"Избягвайте да докосвате очите, устата или носа", съветват още от там.

"Заболяването може да се разпространи от човек на човек чрез малки капчици от носа или устата, които се разпространяват, когато човек с COVID-19 кашля или издишва. Тези капчици кацат върху предмети и повърхности около човека. След това други се инфектират, като докосват тези предмети или повърхности, след което докосват очите, носа или устата си, припомнят експертите и призовават да се спазва изключителна лична хигиена в условията на пандемията. „Хората също могат да хванат COVID-19, ако вдишат капчици от инфектиран, който кашля или издишва капчици", допълват от там.

✓ Най-големите събития, отменени или отложени заради COVID-19

Извънредната ситуация не подмина и годишното музикално състезание "Евровизия"

2020 г. се оказа повече от изненадваща и то във всеки аспект от обичайния живот на хората. Заради извънредната ситуация бяха въведени строги ограничения за всички масови мероприятия, което засегна редица индустрии – на спорта, шоубизнеса, киното, модата и дори в религиозния живот.

Нека обаче погледнем по-вдълбоко на нещата с надежда към момента, когато животът ще се върне в обичайното си русло, а отложените забавления ще ни донесат по-голямо удоволствие от всякога. Предлагаме ви списък с най-значимите събития, които да очаквате с нетърпение.

Олимпийските Игри

Олимпийските игри, които трябваше да започнат по график на 24 юли в Токио, ще се отложат за догодина. Новите дати са 23 юли – 8 август 2021 г., а мястото на провеждането се запазва. Параолимпийските игри също се изместват за 24 август – 5 септември 2021 г.

Организаторите, макар и първоначално разтревожени, остават оптимисти за дългоочакваното събитие. Те се надяват, че в дългосрочен план загубите им от 2020 г. ще бъдат компенсирани от по-голям зрителски интерес догодина. Всички държави, които щяха да изпратят свои представители, са уведомени. Все още никой не е анонсирал, че отложените Олимпийски игри ще попречат на някой спортист да участва, защото тази година е планирал да сложи край на кариерата си.

При всички положения обаче, решението на Международния олимпийски комитет не е било леко, защото никога в историята си игрите не са били отлагани. Те не са се провеждали единствено през периоди на война.

Евровизия

Извънредната ситуация не подмина и годишното музикално състезание Евровизия. То беше отменено, като следващото издание сигурно ще бъде през 2021 г. в Ротердам. Организаторите все още не са оповестили допълнителни детайли. Всички държави посрещнаха новината с абсолютно разбиране, но това не спести разочарованието на изпълнителите. Сред тях бе и представителят на България – младата и талантлива певица Виктория Георгиева. Песента, с която щеше да представи страната ни тази година – Tears Getting Sober, бе сочена за фаворит от експертите и букмейкърите, изследващи състезанието. За съжаление, изпълнителите ще трябва да излязат с нови музикални предложения за догодина, но това не обезкуражи Виктория. Тя излезе от ситуацията по-мотивирана от всякога и обеща да работи още по-усърдно.

Всички спортни шампионати

Най-голямото разочарование за спортните фенове бе фактът, че всички значими турнири бяха отменени или отложени за неопределено време. Сред тях са Шампионска Лига, Лига Европа, Сезонът на NBA и Националната хокейна лига.

В резултат спортните клубове взеха решение да намалят възнаграждението на играчите, а добрата новина е, че никой професионален спортист не се възпротиви. Ситуацията бе възприета с разбиране от всички.

За съжаление обаче, отменянето на шампионатите има негативен ефект не само върху самите клубове, а и върху цялата индустрия, която е свързана с тях. Спортните канали, например, полагат сериозни усилия да компенсират ефирното си време.

Другите големи губещи са букмейкърите, чиято дейност е сериозно засегната. Освен дефицита на срещи, за които може да се залага, трябваше да бъдат спрени и алтернативните турнири за Fantasy Football. Българските клиенти имаха достъп до такъв в сайта на букмейкъра Palms Bet, който предлагаше опцията да менажирате фентъзи отбори, чието представяне бе обвързано изцяло с реалните резултати на футболистите от Първа Футболна Лига.

Добрата новина е, че първенствата няма да бъдат отменени, а най-вероятно ще бъдат изиграни през по-късен етап от годината.

Наградите ТОНИ

Засега само отложени са и престижните театрални награди ТОНИ. Тяхното 74-то издание по план трябваше да се проведе на 7 юни в Радио Сити Мюзик Хол, Ню Йорк. Церемонията по връчването им обаче бе отменена заради извънредната обстановка.

Организаторите запазват позитивния тон, като обещават постиженията на „Бродуей“ да бъдат отпразнувани на по-късен етап тази година.

Все още не е обявена алтернативна дата за събитието. За нея ще се мисли, когато ситуацията позволи театрите на „Бродуей“ отново да отворят врати.

Европейското първенство по футбол

Международният футбол пострада и защото бе отложено Европейското първенство. То трябваше да се проведе между 12 юни и 12 юли в 12 различни градове. На 17 март обаче УЕФА взе решение да го отложи за 11 юни – 11 юли 2021 г.

Градовете-домакини се договарят да си поделят финансовите загуби от непредвидените обстоятелства. Цялото футболно общество остана единно, а президентът на УЕФА Мишел Platini изтъкна, че замисълът на 60-ото издание на Европейското първенство по футбол е бил това да е сантиментално събитие, което да сплоти света на футбола по случай юбилея на турнира. Надейте се, че това все пак ще бъде осъществено, а през 2021 г. нациите ще са по-силни и единни от всякога.

Международният Филмов Фестивал в Кан

Промени в графика се наложиха и по отношение на 73-ото издание на Международния Филмов Фестивал в Кан. Той трябваше да се проведе между 12 и 23 май, но бе отложен.

Първоначално организаторите прогнозираха, че тазгодишното събитие ще може да бъде проведено през юни или юли. Точният период обаче зависи от динамичната ситуация. Окончателното решение за това дали фестивалът ще бъде отменен или само отложен ще бъде взето на 15 април.

Междувременно, в средата на март Гранд Театър Луи Люмиер, където по традиция се постила червеният килим на бляскавия фестивал, се превърна временно в приют за бездомни граждани.

Великденските чествания

Заради забраната за провеждане на обществени мероприятия християнският свят също изпитва затруднения да отбележи предстоящите Страстна седмица и Великден.

Главата на Римокатолическата църква Папа Франциск обяви промени в празничния си график. В името на сигурността на вярващите, той ще отслужи традиционните литургии от базиликата „Св. Петър“ без присъствието на миряни. Светите литургии обаче ще бъдат излъчвани в реално време онлайн.

В България честванията на Великден също ще претърпят промени. Литургиите ще се провеждат на открито пред храмовете, а събралите се вярващи ще трябва да спазват нужното отстояние един от друг.

Други събития

С разбиране и отговорност приеха ситуацията и редица звезди от музикалната сцена. Повечето от тях взеха своевременно решение да отменят или отложат концертите си, макар че в някои от случаите ставаше въпрос за мащабни международни турнета. Сред изпълнителите са Майли Сайръс, Аврил Лавин, Джонас Брадър, Елтън Джон, Ролинг Стоунс, Камила Кабейо и др.

Дългоочакваните изяви на световния моден подиум също ще трябва да изчакат. Отложени са седмиците на Модата в Париж, Милано и Шанхай.

Макар плановете на целия свят да претърпяха драстична промяна, реакцията на извънредното положение по-скоро сплоти различните държави. Организаторите на изброените по-горе събития и на християнските чествания посрещат трудностите с увереност, че светът ще успее да преодолее кризата скоро и ще излезе по-силен отпреди. А чаканите с нетърпение мероприятия ще ни донесат по-голямо щастие, отколкото сме се надявали.

Мениджър

✓ **Дончев: Разделяй и владей е мъдро правило, но обединявай и направлявай е по-добро**

Задочни нападки през активна размяна на цитати от класици си размениха президентът Румен Радев и правителството. Държавният глава цитира Гюте пред журналисти след посещението си в "Пирогов" днес по повод Световния ден на здравето като отговори почти седмица по-късно на предупреждението на Борисов, че ако наложи вето на удължаването на извънредното положение, ще извади депутатите на ГЕРБ от парламента.

„Премиерът трябва да се запознае с Конституцията и със законите и да прочете къде може президентът да налага вето – на решения на НС не може да се налага вето. Гюте го е казал най-добре – **няма нищо по-страшно от активната глупост**“, заяви Радев.

С два цитата на Гюте му отвърна малко по-късно вицепремиерът Дончев на извънреден брифинг в Министерски съвет, в който участва и ръководителят на Националния оперативен щаб ген. Мутафчийски, както и шефът на службата за противопожарна безопасност и Гражданска защита главен комисар Николай Николов.

В отговор на коментара на президента дали може да наложи вето на удължаването на извънредното положение ще кажа "Колко много се заблуждават хората, когато си мислят, че това, което са научили, са го и разбрали", каза Дончев като върна топката отново с цитат на Гюте. Преди това той подчерта, че целта на извънредния брифинг не е да се даде отведен отговор на нападите на президента, а да се внесе яснота за снабдяване на болниците с предпазни материали. Всъщност, в поредните критики към правителството и работата на оперативния щаб за борба с коронавируса, президентът призова да се осигурят по най-бързия начин възможно най-качествените защитни средства за всички български медици в цялата страна".

„Моля, да не се бърка раздаването на мартеници със сложната логистична задача по осигуряването на болниците и на здравните служби с необходимото оборудване и предпазни средства“, реагира остро Томислав Дончев. "Тази задача се изпълнява както трябва под вещото ръководство на главен комисар Николай Николов, мисля, че нещата са влезли в темпо и ритъм. Ако тук има ограничения, те не са парични, а са свързани с липсата на някои артикули на международния пазар. И аз съм горд с българския бизнес, че **вместо да чакаме единствено на доставки, ние сме в състояние вече да произвеждаме**. Щом други държави разчитат на нашата помощ, това е достатъчно показателно. Имаме заявки за дарения от компании и посолства. Безспорен факт е, че тази криза вади най-доброто от обществото“, подчерта той.

Дончев отправи забележка към Радев и за използването на военна стилистика по повод призови на депутати от ВМРО вчера да последва примера им и също да се откаже от заплатата си в полза на дарителската сметка към Министерство на здравеопазването, докато трае извънредното положение. Радев коментира, че още перди половин месец е дарил заплатата си на възрастни хора във Видин и добави: "Уважаеми народни представители, за мен дарението е личен акт, ако много държите да се равнявате по президента, има лесно решение – кръгом и бегом към месец март!"

Накрая Дончев отправи и персонален призив към президента – „Нека всички да се смирим и да си гледаме работата, защото обществото ни има нужда точно от това. И понеже взехме да цитираме класици, можем да завършим с Гюте: „Когато двама се карат, виновен е по-умният“. Или най-ценното в тази ситуация – **„Разделяй и владей е мъдро правило, но обединявай и направлявай е по-добро“**.

Относно коментара на президента, че хората гладуват и може да излязат на улицата, Дончев заяви, че осигуряването на храна е най-приоритетната нужда. "Към момента през Социалното министерство и чрез българските общини, **ние осигуряваме храна на около 60 000 души**. Това е чрез системата на социалните патронажи, където храната се разкарва по домовете на хората, които са трудно подвижни и в тази ситуация не трябва да излизат от къщи. Имаме допълнителна форма "Топъл обяд", където се готви и се раздава храна на подобни групи от хора. Заедно с БЧК сме в състояние на още 40 000 души да осигуряваме храна под формата на хранителни продукти", добави Дончев.

Вицепремиерът уточни още, че **се правят опити мерките, които се предприемат от кабинета, да бъдат комплексни**. "Освен досегашните схеми и мерки, към момента продължава да се работи и по други, включително и за безвъзмездна помощ за ликвидна подкрепа за най-малките предприятия. Дончев препоръча да не се бъркат анонсите с решения. Някой лидер на чужда държава е анонсирал намерение да прави нещо, а ние го приемаме, че го е направил. България се движи със скорост, която не е по-ниска от тази на останалите страни. Ако овладеем ситуацията, имаме желание да либерализираме някоя мярка", каза още Дончев.

Той напомни, че с изключение на дейностите, които са ограничени заради карантинните мероприятия, останалите работят, фабриките с поръчки работят, с изключение на някои, които поради спирането на икономиките в основните ни експортни дестинации няма къде да изнасят продукцията си. Във връзка с предстоящите Великденски празници Дончев каза, че в зависимост от ситуацията винаги е възможно прилагането и на по-строги мерки. "Големият въпрос е да се избегне струпването на хората в и около храмовете. **Контролът на ситуацията в храмовете ще е на Българската православна църква, а извън тях - на полицията**, местните власти, които могат да мобилизират в помощ на МВР и доброволци", допълни Дончев.

Според председателят на Оперативния щаб ген.-майор Венцислав Мутафчийски, **веднага щом се покаже тенденция, че в България нещата са овладени, "бихме могли да предложим отхлабване на мерките в порядък, в който се следвало някаква логика, която не застрашава от втори пик или ако има, той да бъде нисък"**.

По думите му в България не се случват зловещи неща и това е благодарение на това, което се е направило досега. "Ние приехме, че БЦЖ ни пази, но това не е доказано. **Лекарство няма, ние нямаме чудодейно лекарство, но ние се справяме.** И ще кажат "не ги откривате, защото не тествате масово", а всъщност ние тестваме колкото средно в Европа - 2000 - 2500 теста на 1 милион население", обясни проф. Мутафчийски.

"Огромната горчивина в целия този труд, е че **всъщност имаме добри резултати.** Най-малкото е, че труповете не могат да се скрият. Каквото искат да си приказват хората", категоричен е проф. Мутафчийски.

Ръководителят на Логистично-координационния център, главен комисар Николай Николов, пък даде подробен отчет за разпределените до момента лични предпазни средства:

- Защитни маски за специализиран персонал – 53 975 броя
- Защитни маски за обща употреба – 946 950 броя
- Облекла за специализиран персонал за многократна употреба – 3 392 броя
- Облекла за обща употреба – 10 050 броя
- Облекла за обща многократна употреба – 40 180 броя
- Защитни очила – 85 768 броя
- Защитни шлемове – 6 хил. броя
- Спирт за дезинфекция – 158 хил. литра
- Гелове за дезинфекция – 3 819 броя по 250 мл и 13 409 броя по 50 мл

По-късно на заседание на Логистично-координационния център ще бъдат разпределени още ръкавици, предпазни облекла, маски и шлемове за обща и специализирана употреба, като част от тях ще бъдат заделени за Държавния резерв. Договорените през март от премиера Бойко Борисов предпазни материали с Турция вече са в страната и също се разпределят.

Главен комисар Николов съобщи още, че в **повечето аптеки в страната вече се предлагат маски и дезинфектанти.** В България повече от 60 фирми са предложили оферти и услуги за организиране на производство на маски. 3 фирми шият предпазни облекла, като до края на месеца от тях се очакват 30 нови хиляди броя. Още 5 фирми започват производство. Друга компания, чието име не беше назовано, е получила оферта от Германия за изкупуване на цялата ѝ продукция. Търговци на автомобили са предоставили превозни средства и гориво за нуждите на координационния център и доброволците.

✓ Силистра - вторият най-специализиран в земеделието регион в ЕС

Област Силистра е вторият най-специализиран регион в земеделието, горите и риболова в Европейския съюз, заемащи 22,8% от бруtnата стойност в региона, сочат данни на Евростат.

Докладът разглежда по-задълбочено бруtnата добавена стойност на шест основни икономически дейности в регионите на ЕС, за да анализира кои са най-икономически специализирани по отрасли. Данните са от 2017 г.

Земеделие, горско стопанство и рибарство

Илея, на западното крайбрежие на Гърция, е единственият регион, който е по-специализиран в селското стопанство, горското стопанство и рибарството в ЕС от Силистра. През 2017 г. 24,3% от бруtnата добавена стойност, създадена в Илея, идва от отглеждане на царевица, домати и други плодове и зеленчуци, от добитък и от риболов (по-специално калмари).

Промисленост, включително енергетика

Списъкът с топ 10 на най-специализираните в промишлеността региони е доминиран от германски региони, по-специално свързани с производството на автомобили, стомана и химикали. Във Волфсбург например 75,5% от бруtnата добавена стойност идва от промишлеността. Инголцат (72,4%) и Динголфинг-Ландау (68,2%) са тясно свързани с големите производители на автомобили. Четвъртият регион в списъка, Залцгитер (66,4%), има доста диверсифицирана индустриална секция, докато икономиката на Людвигсхафен (65,6%) е доминирана от производството на химикали.

Стара Загора също попада в топ 10 най-специализирани в промишлеността региони в ЕС с 62,1% от бруtnата добавена стойност за областта. София е на 8-о място с 57,9% от бруtnия продукт.

Строителство

Като цяло бруtnата добавена стойност от строителството има относително ограничено значение във всички региони на ЕС. Регионът Ноймаркт в Германия, близо до Нюрнберг и Мюнхен, има най-голямата специализация в строителството от всички региони в ЕС; строителството там допринася за 15,3% от общата брутна добавена стойност в региона през 2017 г. След това е белгийският регион Нойфшато (с 15,0%), Мителбургерланд (с 14,7%) в Австрия и Дегендорф (с 14,5%) в Германия.

Търговия, туризъм, транспорт и комуникации

Осем от Топ 10 региони в сегмента са разположени във или по протежението на Средиземно море. Пет гръцки и три испански региона присъстват в списъка на топ 10.

Гръцкият регион, включващ Андрос, Тира, Кеа, Милош, Микonos, Наксос, Парос, Сирос, Тинос и островната група Киклади, формира повече от половината (53,9%) от бруtnата си добавена стойност през 2017 г. на тези икономически дейности. Същото се отнася за испанския регион Фуертевентура в Канарите с 51,6% от бруtnата си добавена стойност, следвани от региона за ски и трекинг Тиролер Оберланд в Австрия с 51,5% и гръцкия регион Закинтос в Йонийско море с 51,2%.

Снимка: Евростат

Финанси и застрахователни услуги

В допълнение към финансовото посредничество, тази категория включва също недвижими имоти, отдаване под наем и бизнес дейности. Начело в списъка на регионите на ЕС, най-специализирани в областта на финансите и застрахователните дейности, е сравнително малкият баварски регион Кобург (Kreisfreie Stadt). Като седалище на известен германски застраховател, половината (49,6%) от брутната добавена стойност на Кобург е генерирана от подобни дейности през 2017 г.

Останалите региони в списъка на топ 10 включват няколко големи европейски финансови и бизнес центрове. В Hauts-de-Seine в западната част на Париж финансовите и застрахователните дейности представляват 48,4% от брутната добавена стойност (данни за 2016 г.), докато в Люксембург те представляват 46,9% от брутната добавена стойност през 2017 г.

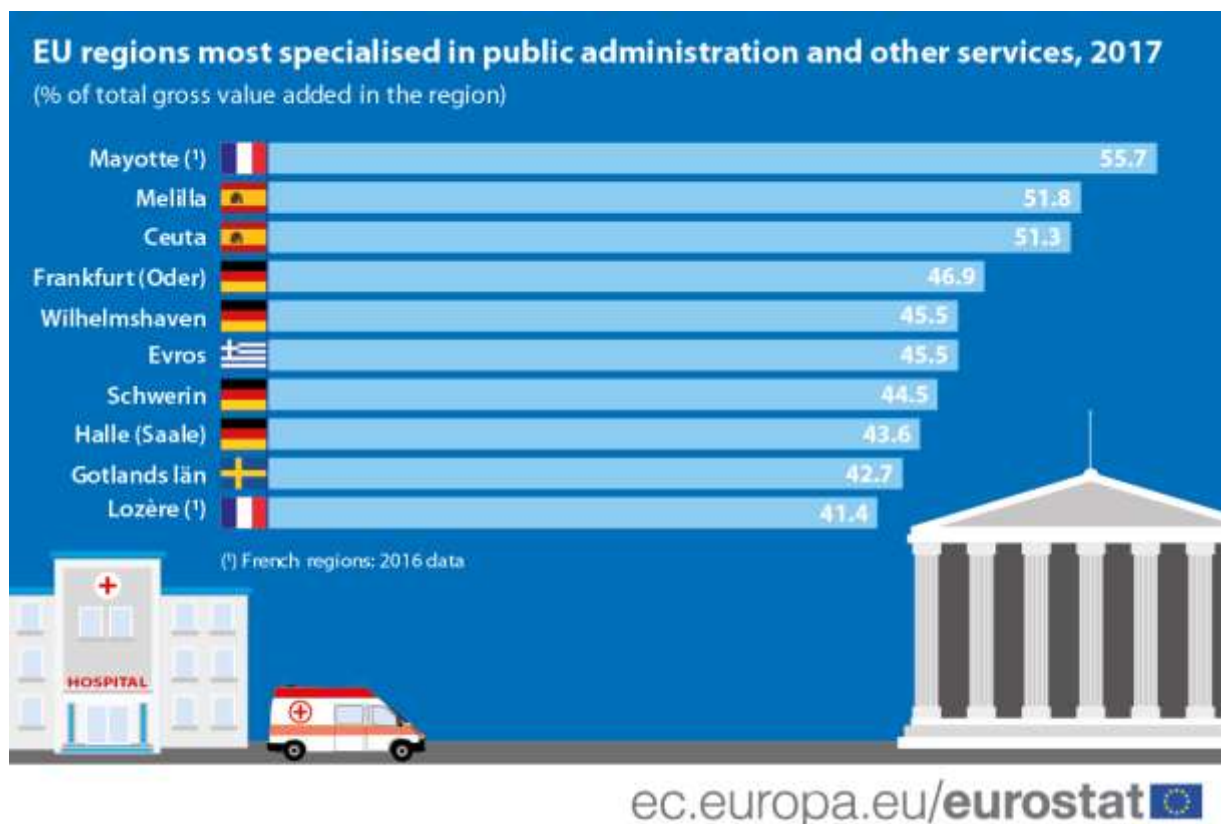
Groot-Amsterdam в Холандия, с многобройните си международни бизнес централи, генерира 44,1% от брутната си добавена стойност от тези дейности.

Снимка: Евростат

Публична администрация и други услуги

Тази категория обхваща и широк спектър от икономически дейности - публична администрация, социално осигуряване, образование, здравеопазване, социални услуги и други услуги. Френският регион Майот, разположен в Индийския океан, се характеризира с висока безработица и ниска икономическа активност. Това се отразява във високото значение на публичната администрация, социалното осигуряване, образованието, здравеопазването и услугите за тяхната икономика; тези услуги представляват 55,7% от брутната добавена стойност в региона (данни за 2016 г.), най-високата от всички региони в ЕС.

Снимка: Евростат

✓ Зелена вълна заля световните фондови борси

Основните индекси на водещите европейски фондови борси регистрираха повишения в ранната търговия за втори пореден ден във вторник, след като инвеститорите бяха обнадеедени от ранните знаци, че разпространението на коронавируса в региона се забавя, предаде Ройтерс.

Общият европейски индекс STOXX 600 се повиши с 7,63 пункта, или 2,37%, до 328,21 пункта, достигайки до най-високото си ниво от близо месец. Бенчмаркът е напреднал с повече от 22%, след като удари 8-годишно дъно през март, което на практика означава, че е навлязъл в бича територия. Въпреки това той продължава да е на 24% под февруарския си рекорд.

Немският DAX напредна с 375,5 пункта, или 3,73%, до 10 459,67 пункта, достигайки най-високото си ниво от 11 март насам на фона на данните, че германското индустриално производство се е повишило с 0,3% през февруари, надминавайки очакванията на анализаторите. Въпреки това от икономически институт Ifo прогнозира невиджан от 1991 г. насам крах на индустриалното производство през следващите 3 месеца.

Водещият индекс на Лондонската борса FTSE 100 се повиши с 108,96 пункта, или 2,01%, до 5 524,46 пункта. Френският измерител CAC 40 добави 134,65 пункта към стойността си, или 3,1%, достигайки ниво от 4 480,79 пункта.

Испанският бенчмарк IBEX и италианският FTMIB се повишиха съответно с 2,94% и 4,15% до 7 045,60 пункта и 17 746,71 пункта.

„Гледаме на това рали като на съществена част от процеса на намиране на ново дъно“, коментира Андреа Чиконе от TS Lombard.

„Първият етап беше шокът - ние преминахме през него, когато на пазарите имаше разпродажби всеки ден. Сега преминаваме на втория етап, който е този на последиците от блокирането на икономиката“, добавя тя.

На фона на продължаващите проблеми с веригите за доставки и растящия брой компании, които оттеглят финансовите си прогнози, икономисти, анкетирани от Ройтерс, казват, че глобалната рецесия вече е започнала, макар че повечето все още се надяват на бързо възстановяване.

„Засега никой не знае какви са точните щети, нанесени от вируса върху глобалната икономика и корпоративните печалби. Никой не знае какви изходни стратегии ще следват страните през идните седмици“, коментира Хюсеин Сайед, главен пазарен стратег на FXTM.

Междувременно акциите на германският авиопревозвач Lufthansa скочиха с 3,54% на фона на информация, че компанията работи по пакет за събиране на пари от капиталовите пазари и чрез дългове.

Силно начало на седмицата на Уолстрийт

Американските борсови индекси записаха силни повишения в понеделник на фона на данните, че ръста на заразените с коронавирус в САЩ се забавя, предаде Си Ен Би Си.

Промишленият индекс Dow Jones се повиши с 1 627,46 пункта, или 7,73%, до 22 679,99 пункта, след като за кратко регистрира скок от над 1 700 пункта. Широкообхватният индекс Standard & Poor's 500 напредна с 175,03 пункта, или 7,03%, до 2 663,68 пункта. Индексът на високотехнологичните дружества Nasdaq отчете ръст от 540,15 пункта, или 7,33%, до 7 913,24 пункта.

Dow бе подкрепен от силното представяне на Boeing, чиито акции поскъпнаха с 19,47%. Книжата на American Express и Visa поскъпнаха съответно с 13,95% и 11,58%. S&P 500 бе подкрепен от сектора на комуналните услуги и този на технологиите, които скочиха с по над 7%. Книжата на търговците на дребно Nordstrom, Kohl's и Macy's поскъпнаха съответно с 24,14%, 22,94% и 12,58%.

Инвеститорите бяха окуражени от данни, които показват забавяне на ръста на броя на заразените с COVID-19 в САЩ. В четвъртък в страната са отчетени около 30 хил. нови случая, в петък – 32 100, в събота - 33 260, а в неделя едва 28 200, сочат данни на Университета „Джон Хопкинс“.

Водещите индекси завършиха търговията в петък с нов седмичен спад, който е общо трети в последните четири седмици. За седмицата Dow се понижи с 2,7%, докато S&P 500 падна с 2,1%. Nasdaq отчете седмичен спад от 1,7%.

„Започвам да ставам оптимист“, коментира главният изпълнителен директор на Pershing Square Capital Management Бил Акман в Twitter. „Случаите изглежда достигат пика си в Ню Йорк. Почти цялата страна е в блокаж“, добавя той.

Оптимизъм и в Азия

Водещите индекси на фондовите борси в Азиатско-тихоокеанския регион записаха предимно повишения във вторник, следвайки силния ръст на Уолстрийт и надеждите, че пандемията от коронавирус започва да забавя темпото си.

Водещият индекс на Токийска фондова борса Nikkei 225 се повиши с 373,88 пункта, или 2,01%, до 18 950,18 пункта. Ръста дойде на фона на новината, че японският премиер Шиндзо Абе е обещал пакетът с фискални разходи за стимулиране на икономиката в условията на пандемията от короанвирус да бъде в размер на 39 трилиона йени, или около 357 млрд. долара.

В континентален Китай бенчмаркът Shanghai Composite напредна с 53,8 пункта, или 3,18%, до 1 743,37 пункта, докато по-малкият Shenzhen Composite записа ръст от 53,8 пункта, или 3,18%, до 1 743,37 пункта. Оптимизма в Китай се дължи на данните, че страната не е регистрирала нито един смъртен случай за последните 24 часа и само 32 нови заразени с COVID-19, като става въпрос за хора, идващи от чужбина. Хонконгският индекс Hang Seng се повиши с 504,17 пункта, или 2,12%, до 24 253,29 пункта.

Южнокорейският бенчмарк Kospi се повиши с 31,72 пункта, или 1,77%, до 1 823,6 пункта.

В Австралия ASX 200 записа спад от 34,5 пункта, или 0,65%, до 5 252,3 пункта.

„Караме го на чист оптимизъм, може би това е най-добрият начин да се опише ситуацията“, казва Ранди Фредерик от Schwab Center for Financial Research.

„Вирусът е единственото нещо, което има значение, всичко останало е на втори план за пазарите“, добавя той, като акцентира върху факта, че тази седмица не се очакват много икономически данни.

У нас

Индексите на Българската фондова борса (БФБ) записаха повишения в ранната търговия. Основният индекс SOFIX напредна с 7,68 пункта, или 1,80%, до 435,46 пункта. BGBX40 се повиши с 1,04 пункта, или 1,14%, до 92,11 пункта. BGTR30 добави 5,50 пункта към стойността си, или 1,24%, достигайки до ниво от 448,10 пункта. BGREIT отчете ръст от 0,56 пункта, или 0,44%, до 126,72 пункта.

✓ СЗО със специални съвети за правилната употреба на медицински маски

Световната здравна организация публикува съвети за правилното използване на медицински маски, като се опира на научно установените факти, че заболяването се предава по капков път и при физически контакт.

Независимо от вида маска, нейната правилна употреба и изхвърлянето ѝ след това може да предотврати допълнително предаването на заразата. За целта от Световната здравна организация препоръчват да се спазват следните инструкции:

- Поставете маските внимателно и се уверете, че покриват устат и носа и има възможно най-малко разстояние между нея и лицето;
- Избягвайте да пипате маската, докато я носите;
- Махнете маската, хващайки двата ѝ края, вместо предната част;
- След премахване на маската почистете ръцете си;
- Сменете маската, щом усетите, че се овлажнява;
- Не използвайте многократно маски за еднократна употреба;
- Изхвърляйте еднократните маски непосредствено след употребата им на предназначените за това места.

Експертите предупреждават, че носенето на маска не е достатъчна превантивна мярка срещу заразата. Освен нея, трябва да се поддържа и редовна хигиена на ръцете, катко и да се спазва необходимата физическа дистанция от околните.

Според тях при носене на немедицински маски трябва да се обръща внимание на плата, от който са направени, слоевете, формата и пасването им върху лицето.

От СЗО смятат за важно още медицинските маски и респираторите да бъдат приоритизирани за здравните работници на първа линия в борбата с коронавируса, за да им бъде осигурена по-голяма защита. Организацията отново напомня и най-важните противоепидемични мерки

Как да предпазим себе си и околните от COVID-19?

Пациенти с проявени симптоми

- Да носят медицинска маска, да се самоизолират и да потърсят лекарска помощ, веднага щом се почувстват зле. Симптомите могат да включват треска, кашлица, умора, сухо гърло и затруднения в дишането;
- Да следват инструкциите за поставяне, сваляне и изхвърляне на медицински маски;
- Да спазват всички останали превантивни мерки, най-вече дезинфекция на ръцете и физическо дистанциране от хората наоколо.

Всички останали граждани

- Да избягват струпвания на хора;
- Да спазват физическа дистанция от най-малко 1 метър от останалите, особено тези с респираторни симптоми (напр. кашлица, кихане);
- Да поддържат хигиена на ръцете си и да използват препарати на алкохолна основа, когато ръцете им видимо не са мръсни и сапун, когато са видимо мръсни;
- Да покриват носа и устата си с лакът или кърпичка при кихане и кашляне и да я изхвърлят незабавно след това;
- Да избягват докосване на устата, носа и очите.

Още инструкции можете да видите [ТУК](#).

✓ Германската икономика може да се свие с 4,2% през тази година

Водещи германски институти за икономически проучвания прогнозира свиване на икономиката на Германия с 4,2% през тази година заради негативните последици от коронавируса, пише Ройтерс, позовавайки се на двама информирани източници.

Институтите, които утре трябва представят официално последните си прогнози, очакват още германската икономика да реализира ръст 5,8% през следващата година.

Заводите в Германия спряха производство, а магазините, компаниите и ресторантите бяха затворени като част от усилията да се ограничи разпространението на коронавируса.

Германският министър на икономиката Петер Алтмайер заяви, че брутният вътрешен продукт на страната може да се свие повече през тази година, отколкото по време на финансовата криза през 2009 година, когато бе отчетен спад от 5,7%. Преди началото на кризата с коронавируса, германското правителство очакваше растеж от 1,1% през 2020 г.

Прогнозите на икономическите институти, които могат незначително да се променят преди да бъдат обявени утре, полагат основата на икономическите прогнози на самото правителство.

✓ Френското машиностроене се събужда, над половината от компаниите подновиха работа

Над половината от компаниите в машиностроителния сектор във Франция подновиха работа, обяви вчера браншовата федерация, цитирана от Франс прес. Тя обаче очаква значителен спад в резултатите за 2020 година заради кризата с коронавируса, посочва БТА.

За да рестартират дейността си, компаниите ще се нуждаят от собствен капитал.

През 2019 година секторът на френското машиностроене запази шестото си място в света по износ (52,5 милиарда евро), нареждайки се зад Китай, САЩ, Япония, Германия и Италия. Персоналът се увеличи с 0,2 процента за втора последователна година, достигайки 615 450 служители.

Секторът на машиностроенето, в който преобладават малките и средни предприятия, претендира за водещ работодател във Франция.

✓ Китай задмина САЩ по подадени заявления за международни патенти

Китай изпревари САЩ след 40 години неоспорвано лидерство по подадени заявления за международни патенти. Само миналата година азиатската държава е подала 58 990 такива заявления, докато от страна на САЩ молбите са били 57 840 молби, съобщи Световната организация за интелектуална собственост (СОИС), предаде Ройтерс.

Броят на молбите за международни патенти, подадени от Китай, е нараснал 200 пъти за последните 20 години, уточнява агенцията по патентите на ООН. САЩ заемаха първото място в тази класация от влизането в сила на Договора за патентно коопериране (РСТ) през 1978 г.

Повече от половината от молбите за международни патенти вече идват от Азия (52,4%), като Япония заема трето място в световен мащаб, следвана от Германия и Южна Корея.

Собствеността на патенти се разглежда като важен знак за икономическата сила и промишленото ноу-хау на дадена страна.

Директорът на СОИС Франсис Гъри заяви по време на пресконференция, че успехът на Китай се дължи на „добре обмислената стратегия на китайското ръководство за насърчаването на иновациите и превръщането на китайската икономика в такава, насочена към сектори с по-висока добавена стойност.

„Планът работи и интелектуалната собственост определено играе роля в тази стратегия“, казва Гъри.

Според данни на СОИС телекомуникационният гигант Huawei е световният лидер по заявки за патенти за трета поредна година.

На въпрос до каква степен ръстът на заявления за патенти в Китай се дължи на държавните субсидии, Гъри отговаря: „Става въпрос за модел, който използва държавните субсидии и може би по-голяма степен от моделите, характерни за западните икономики. Да, това определено играе роля“.

„Мисля, че е интересно да сравним Съединените щати като пример за високоефективната икономика и лидер в иновациите, разчитащ на различен модел от този, който има Китай. Все още не можем да отговорим кой модел е по-добър... може би и двата ще се докажат като успешни“, добавя Гъри.

[Cross.bg](#)

✓ Теми и гости в сутрешните блокове на телевизиите

БНТ, „Сутрешен блок“

- Коронавирусът - последна информация от Щаба на живо
- Хирургия по време на пандемия - разговор с проф. Григор Горчев
- Производителите на храни и кризата - как ще помогне държавата - министър Десислава Танева
- В Гоце Делчев: какво се случва в болницата, след като лекари обявиха, че напускат?

БТВ, „Тази сутрин“

- Среща с лекарите, установили първите случаи на коронавирус в България.
- Ще издържат ли българските болници очаквания пик на заразата през следващите седмици? Гостува председателят на лекарския съюз доктор Иван Маджаров.
- Очакват ли ни рекордни нива на безработица и ще подействат ли първите мерки на управляващите. В студиото - бившият финансов министър Петър Чобанов.
- След масовия бой във Враца - какви мерки ще се вземат срещу насилието?

✓ Преглед на печата

Водещи заглавия на първите страници

в. 24 часа - Невиждано! За българите държавата ни е отличник в Европа във войната с вируса

в. Труд - COVID-19 блокира здравеопазването

в. Телеграф - Половината храни във веригите български

в. Монитор - По 150 на ден сменят работата в столицата

Водещи заглавия на вътрешните страници

в. 24 часа - Лекари: Къде са онези 400 страници за COVID-10 от щаба на проф. Костов? В затворена фейсбук група със 7730 читатели

в. 24 часа - „Кръгом и бегом марш“, изкомандва Радев. „Шашкай се във всички посоки“, преведе Дончев

в. Труд - Премиерът Бойко Борисов и Н. Пр. посланик Херо Мустафа: По-силни ще сме след епидемията

в. Труд - ББР дава до 48 800 лв. на хотели и ресторанти

в. Телеграф - Борисов: Икономиката ще се оправи, животът е незаменим

в. Телеграф - 100 000 защитни костюма за първа линия със заразата

в. Монитор - Борисов: Икономиката ще я възстановим, човешкият живот е незаменим

в. Монитор - Неизвестна фирма разработила пробития софтуер на съда

Водещи интервюта

в. 24 часа - Проф. д-р Антоанета Христова, директор на Института за изследване на населението и човека при БАН: В малките градове са най-тревожни, хейтът срещу мерките там е по-силен

в. Труд - Доц. д-р Спас Спасков, пред „Труд“: Страхът от COVID-19 опразни болници и медицински центрове

в. Телеграф - Д-р Надежда Тодоровска, зам.-генерален директор на БЧК: Оставяме пред вратата храната на хората под карантина

в. Монитор - Боян Магдалинчев, представляващ Висшия съдебен съвет: Прокуратурата трябва да установи има ли пробив в системата на Темида

Водещи анализи

в. 24 часа - За 5G и коронавируса - вие сериозно ли?

в. Труд - Да погледнем истината за пандемията в очите

в. Телеграф - Райчев се провали, изтупаха от нафталина Евгений Дайнов

в. Монитор - Телеграф медиа: Благодарим ви, герои в бяло!

✓ Министрите от кабинета ще заседават онлайн

Министрите от кабинета ще заседават онлайн. Те ще обсъдят дали да бъдат отпуснати над 40 милиона лева на Здравното министерство по оперативната програма "Региони в растеж".

От ведомството кандидатстваха за средствата, за да закупят респиратори, инхалатори и болнично оборудване за инфекциозните отделения. С парите ще се финансира и покупка на лекарства, консумативи, тестове и защитни облекла.

Европейската комисия направи промени, които позволяват на държавите да мобилизират допълнителни средства за кризата в рамките на техните оперативни програми.

[Economic.bg](#)

✓ Как ЕЦБ направи завой на 180° само за четири седмици

На 27 февруари Кристин Лагард заяви, че няма нужда за паричен отговор за Covid-19. Оттогава всичко се промени

Кристин Лагард бе встъпила в длъжността президент на Европейската централна банка само четири месеца преди да се наложи да седне на масата си в трапезарията, с два телефона под ръка и да се подготви да каже на колегите си, че е време за огромни фискални стимули или изправяне пред екзистенциална криза.

В 7:30 ч. в сряда, 18 март, Лагард е в апартамента си във Франкфурт, а на линия са останалите 25 членове от Управителния съвет на ЕЦБ. Целта е да постигнат споразумения относно мерки за ограничаване на финансовия и икономически крах, причинен от коронавируса.

Ограниченията, поставени от правителствата за борба със заразата причиняват най-дълбоката рецесия от десетилетия, пазарите на акции се сриват и подобно на дълговата криза в еврозоната преди по-малко от десетилетие - доходността на облигациите пада стремглаво в Италия - европейският център на епидемията.

Лагард има предложение - изкупуване на облигации за 750 млрд. евро, което служителите ѝ успяват да изготвят за 48 часа без гаранция, че то ще помогне. Името му - Програма за спешни покупки при пандемия.

Тази среща е ключовият връх на необикновени четири седмици, през които предупреждението за общественото здраве - от заплаха за временен удар по растежа, се превърна в пълноценна икономическа криза. Лагард бе принудена да догонва след бавен старт и голяма грешка по пътя. След като правителствата се бавеха с решение за съвместна фискална реакция, тя в крайна сметка възприе подход „без ограничения“, напомнящ на нейния предшественик, борещ се с безредиците, Марио Драги.

„Смяната на позицията на Лагард бе впечатляваща“, заяви Питър Прает, бивш главен икономист на ЕЦБ. „Тя направи обратен завой и достави нещо толкова смело, че никога не съм очаквал да го направим толкова бързо, в ЕЦБ“.

Ето как тя стигна дотам според множество служители, запознати със събитията, които говориха пред Bloomberg при условие за анонимност.

Мнението на ЕЦБ в края на февруари е, че вирусът може да създаде икономически шок, но временен, с бързо възстановяване, познато като V-форма. Банката очакваше правителствата да бъдат на първа линия, отбранявайки се с фискална подкрепа. На 27 февруари Лагард бе в Лондон за реч, свързана с изменението на климата. Докато тя беше там заяви пред Financial Times, че няма очевидна нужда да се реагира стимулиращо на този етап.

Тези коментари стигнаха и до политиците с бележка от Лагард, предупреждавайки за неща като „неоправдана тревога“. Нейните колеги по света обаче бяха доста по-енергични. Още на следващия ден председателят на Фед Джером Пауъл сигнализира, че е готов да намали лихвите. В понеделник ОИСР намали прогнозата си за глобален растеж и централните банки на Япония и Англия заявиха, че ще предприемат действия, ако е необходимо. Международният валутен фонд, който Лагард ръководеше преди да поеме ръководната роля в ЕЦБ, заяви, че е готов да помогне на страните, а група от седем финансови ръководители призоваха за обсъждане на въпроса.

Това бе изумителна промяна на тона, но все още не и от страна на ЕЦБ. Официалното съобщение от европейската банкова институция дойде късно вечерта с обещание за „подходящи и целенасочени мерки при необходимост и съизмерими с основните рискове“. Нямаше намек за мащабни действия преди или на следващото заседание на ЕЦБ на 12 март.

Дори след като Фед намали извънредно лихвените проценти с 50 базисни пункта, ЕЦБ не подкрепи тези спешни действия. По това време Управителният съвет е заедно на конферентен разговор относно състоянието на бизнеса и никой не споменава действието на Фед.

До следващия понеделник обаче всички служители на ЕЦБ, работещи в домашни условия, започват да усещат страх, че са подценили рисковете. Европейските и американските акции се сринаха с над 7%. Един от служителите описа настроението в този момент като „ужасно“.

Тогава започва работата по план за увеличаване на количествената облекчаваща програма на ЕЦБ с 60 млрд. евро - по-късно удвоени - и икономическите прогнози бяха изменени, за да отразят два сценария как може да се развие кризата.

На 11 март - същият ден, в който Световната здравна организация обяви вируса за пандемия, по-голямата част от Управителния съвет на ЕЦБ пристигна във Франкфурт за официалната си среща, макар че най-малко шестима от 25-те членове предпочетоха да се включат от разстояние. През следващите 24 часа те се споразумяха за обширен списък от мерки, включително 120 млрд. евро покупки на облигации и щедро финансиране за банки, отпуснащи заеми за компании, засегнати от вируса. Ключовият лихвен процент остана непроменен на -0.5%.

В пресконференцията си след срещата Лагард настоя, че „отговорът трябва да бъде преди всичко фискален“. Инвеститорите бяха доволни за около половин час преди тя да каже, че ЕЦБ „не е тук, за да свие спреда“. Това бе израз, който Изабел Шнабел, германски професор по икономика, която се присъедини към борда през януари, използва по време на заседанието на Съвета. Въпреки че е напълно вярно с оглед на инфлационния мандат на ЕЦБ, това бе ужасяващо за всеки инвеститор, запознат с дълговата криза през 2012 г.

Тогава Драги обеща да направи „каквото е необходимо“, за да спре разходите по заеми в стресираните средиземноморски икономики, които се покачваха с висока скорост за разлика от безопасните варианти като Германия - пропад известна като „спред“. Лагард не даде същото обещание, което отключи възможностите за нова дългова криза. Успоредно с това доходността по италианските облигации веднага скочи.

Създателите на паричните политики сметнаха изказването в края за пропуск и Лагард се опитаха да отменят забележките си малко по-късно в интервю за CNBC. Впечатлението, което тя и част от колегите ѝ оставиха обаче бе за лидерски екип, който няма опит. В този момент европейските акции паднаха с над 11%. Скоро финансистите започнаха да се стараят да ограничат щетите. Филип Лейн, главен икономист на ЕЦБ от Харвард, публикува текст със сигнала, че нямат никакви колебания относно насочването на покупки към бедстващите страни. Девет други членове на Управителния съвет също се изказаха в защита на Лагард. Пред колегите си късно вечерта тя заяви, че реакцията на пазара е злополучна. Някои го възприемат като извинение, въпреки че не става ясно дали е възнамерявала това.

Във всеки случай политиките влизаха дори още по-малко в ролята на Лагард. Френският президент Еманюел Макрон заяви, че ЕЦБ не е направила достатъчно, а италианският премиер Джузепе Конте - че ЕЦБ трябва да „не пречи, а улеснява“. Тези изказвания бяха последният сигнал, че Лагард не трябва да разчита на помощ от правителствата за справяне с кризата. Всеки път, когато тя призоваваше политиките да окажат бюджетни подкрепи, думите ѝ преминаваха без внимание.

По време на дискусиите на Г-7 на 3 март, подкрепена от напускащия гуверньор на Bank of England Марк Карни и френския финансов министър Бруно Льо Мер, тя бурно настоява за фискална помощ, но останалите участници се съгласяват само да кажат, че са готови да действат, ако е необходимо. Една седмица по-късно, когато тя заявява на лидерите на Европейския съюз, че регионът рискува криза, напомняща на 2008 г., ако не предоставят координирани действия, думите ѝ отново остават безрезултатни.

В дискусиите с европейските лидери на 17 март Лагард предупреди, че икономиката в еврозоната може да се свие с 5%, ако блокирането продължи три месеца. Докато правителствата в този момент започват да разкриват индивидуални стимулиращи пакети, вече е ясно, че ЕЦБ ще трябва да действа отново.

„ЕЦБ трябва да направи това, което е нужно, дори и ако правителствата все още не са взели мерки“, заяви по-късно президентът на институцията по време на кризата през 2008 г., Жан-Клод Трише.

Уикендът на 14 и 15 март промени ситуацията. Редица страни включително и родната на Лагард Франция изготвиха заповеди, с които затвориха бизнеси и ограничиха пътуването. След това по време на извънредна неделна среща, Фед намали лихвите почти до 0% и обяви, че ще предложи долари на колегите си, вкл. и на ЕЦБ. Във Франкфурт, точно когато самата институция преминава до голяма степен към работа от разстояние, „официалната реалност“ удари, по думите на служителите.

Без физически срещи, Лагард разговаря почти непрекъснато, докато се стреми да опрости вземането на решения и да прецени степента на готовността на политиките да действат. Според мнозина пакетът от 12 март е нямало да бъде последната дума.

„Витаеше чувството, че трябва да оставим някои свои оръжия за бъдещето“, твърди гуверньорът на гръцката централна банка Янис Сторнарас. „Това, което не знаехме е, че бъдещето ще дойде толкова бързо“.

Икономистите получиха задача да намерят решения. Имаше дългогодишни опасения относно намаляването на лихвите под нулата, така че Лагард и колегите ѝ - вкл. нейният съветник Роланд Страуб и генералният директор по паричната политика Масимо Ростаньо, им казаха да изработят възможно най-голяма и рационална програма за закупуване на активи.

В понеделника след въпросния уикенд европейските акции намаляха с 34% от своя пик. През следващите два дни банките заемат 109 млрд. евро от настояща програма за финансиране и 112 млрд. щатски долара на суап линията на ЕЦБ с Фед, показвайки притесненията си за ликвидността. Финландският гуверньор Оли Рен предупреди, че ситуацията е „много по-критична, отколкото преди седмица“. Въздействието на вируса стигна и до самата Лагард. Тя се самоизолира, след като влезе в контакт с човек със съмнения за наличие на заразата.

В сряда сутрин гръцкият премиер Кириакос Мицотакис разговаря с Лагард, за да поиска всички нови покупки на облигации да включват неговата страна, чийто дълг е изключен от съществуващите програми. Около обяд започва да циркулира информация за предложение, което включва 750 млрд. евро за покупки на активи, но без да е ясно дали в тях влизат вече обявените 120 млрд. евро. Служителите на ЕЦБ започнаха да предупреждават гуверньорите на централните банки в еврозоната за спешно повикване същата вечер.

Малко след 20 ч. френският финансов министър Льо Мер заяви, че ЕЦБ трябва да използва всички свои инструменти „бързо и масово“. По това време срещата вече е в ход.

Тя протича сравнително спокойно. Първо говори Сторнарас, който повтаря призива в програмите да влезе и гръцкият дълг и никой не възразява на предложението. Има резерви относно размера на програмата, но всички се съгласяват, че ЕЦБ трябва да действа веднага. Около 22 ч. Лагард вече си е осигурила подкрепа. Дванадесет минути преди полунощ програмата е обявена и тя направи изявление, в което бе категорична, че „няма ограничения“ за това, което ЕЦБ ще направи. Инвеститорите разглеждат изказването като версията на „каквото и да е необходимо“ на Драги, а на следващия ден спредът между доходността по облигациите започва да намалява.

Истинският преврат настъпва седмица по-късно в поредното среднощно съобщение - текстът на законовата рамка на програмата показва, че ЕЦБ е свалила ограниченията си за това колко дълг може да купи от една държава. Това е извънредна мярка, защото ограниченията, наложени с по-ранните програми, бяха предназначени да предотвратят нарушение на законодателството на ЕС за финансиране на правителствата.

На следващия ден - 26 март - точно четири седмици след изказването на Лагард, член на ЕЦБ заяви, че няма нужда от паричен отговор срещу Covid-19, новите покупки започват.

„Тя пое ръководството и бих дал заслугата на нея, че тази институция продължава да работи. Малко се подхлъзна, но урокът бе научен“, коментира Прает.